

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พัฒนาการแนวคิดมนุษยนิยมในทัศนะของตู้เหวยหมิง
ชื่อผู้เขียน	นายญาณธิป เตชะวิเศษ
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	วัฒนธรรมจีนศึกษา ภาควิชาภาษาจีน ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ลิ้มปณฺสรณ์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาแนวคิดมนุษยนิยม “ขบวนการขงจื้อสมัยใหม่” ของตู้เหวยหมิง เพื่อทำความเข้าใจว่าแนวคิดดังกล่าวมีเนื้อหาสาระใดอย่างไรและมีความแตกต่างจากคำสอนดั้งเดิมของแนวคิดสำนักขงจื้ออย่างไร ตลอดจนมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาการ “ขบวนการขงจื้อสมัยใหม่” อย่างไร โดยศึกษาและวิเคราะห์จากผลงานเอกสารชั้นปฐมภูมิของตู้เหวยหมิง ประกอบกับเอกสารทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดมนุษยนิยม “ขบวนการขงจื้อสมัยใหม่” ของตู้เหวยหมิง เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นจากการตระหนักถึงข้อจำกัดของแนวคิดมนุษยนิยมแห่งยุครู้แจ้ง เช่น การยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลางของสรรพสิ่งและขาดสำนึกความเป็นหนึ่งเดียวกันในสังคม ตู้เหวยหมิงจึงนำหลักการสำหรับทำความเข้าใจคุณค่าความเป็นมนุษย์ของแนวคิดสำนักขงจื้อสนทนาแลกเปลี่ยนทางปัญญากับคุณค่าบางประการจากวัฒนธรรมตะวันตก ความประสงค์หลักของแนวคิดดังกล่าวคือ ความพยายามธำรงรักษาแนวคิดสำนักขงจื้อให้คงอยู่ได้ต่อไปในสังคมพหุวัฒนธรรมและสามารถเสนอมุมมองเกี่ยวกับมนุษย์ที่มีความเป็นสากลโดยใช้แนวคิดสำนักขงจื้อเป็นแก่น

แนวคิดมนุษยนิยม “ขบวนการขงจื้อสมัยใหม่” ของตู้เหวยหมิง จึงเป็นพัฒนาการทางความคิดที่สำคัญของ “ขบวนการขงจื้อสมัยใหม่” เพราะทำให้เนื้อหาสาระและระบบเหตุผล ตลอดจนวิธีการพื้นฐานของแนวคิดสำนักขงจื้อมีลักษณะที่แตกต่างจากคำสอนดั้งเดิมอย่างมาก ไม่เพียงแต่เป็นการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องล้ำสมัยของแนวคิดสำนักขงจื้อ เช่น ภาพลักษณ์ “มรดกตกทอดของระบบศักดินา” และการติดยึดกับระบบครอบครัวตลอดจนบริบทสังคมวัฒนธรรมจีนเท่านั้น แต่ขณะเดียวกันยังเป็นไปในลักษณะเปิดกว้างพร้อมยอมรับการประสมประสานประนีประนอมทางความคิดกับคุณค่าบางประการจากวัฒนธรรมตะวันตก เช่น ปัจเจกนิยม วิธีคิดเป็น

เหตุเป็นผลตามแบบวิทยาศาสตร์ หรือแม้กระทั่งความเชื่อในหลักอภิปรัชญาของคริสต์ศาสนา เพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักการสำหรับทำความเข้าใจคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ของแนวคิดสำนักขงจื้อ ให้สอดคล้องและทันต่อบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม อันจะส่งผลให้บทบาทของแนวคิดสำนักขงจื้อในปัจจุบัน เป็นเสมือนองค์ความรู้ทางปัญญาของมนุษยชาติสำหรับปรับขยายทัศนะที่มนุษย์มีต่อตนเอง และสังคม ตลอดจนสรรพสิ่งโดยรอบ

คำสำคัญ : มนุษยนิยม, แนวคิดสำนักขงจื้อ, ผู้เผยแพร่งาน, ขบวนการขงจื้อสมัยใหม่

สำนักหอสมุด